

Handleiding Sociaal Domein

Een gids voor Shwachman-Diamond patiënten in hun zoektocht binnen het Sociaal Domein

Auteur: Berry Wagterveld

Organisatie: Wagterveld Zorg

Datum: 31 oktober 2016

Aan deze uitgave kunnen geen rechten worden ontleend

Inhoud

- Inleiding
- Hoe werk het in de praktijk?
- Wat is het sociaal domein?
- Wet maatschappelijke ondersteuning
- Wanneer kom ik in aanmerking voor een WMO-voorziening?
- De Jeugdwet
- De Participatiewet
- Wet langdurige zorg
- Wet passend onderwijs
- Wet gelijke behandeling
- Tegemoetkoming in de meerkosten
- Het persoonsgebonden budget

Inleiding

Deze handleiding is geschreven om u een inzicht te geven in het Sociaal Domein, zodat u als Shwachman-Diamond patiënt weet waar u terecht kunt voor de juiste hulp.

Gemeenten zijn sinds 2015 verantwoordelijk voor jeugdzorg, werk en inkomen en zorg aan langdurig zieken en ouderen. Een deel van deze taken hebben de gemeenten overgenomen van de Rijksoverheid. Dit heet ook wel decentralisatie.

In dit handboek beschrijven we de decentralisatie van overheidstaken naar gemeenten en wat dit voor u betekent. We leggen uit waar u recht op kunt hebben en hoe u aanspraak kunt maken op voorzieningen. Er is gebruik gemaakt van verschillende bronnen, zie daarvoor de laatste pagina.

Hoe werkt het in de praktijk?

Als Shwachman-Diamond patiënt is het belangrijk om eerst duidelijk te weten waar behoefte aan is als het gaat om ondersteuning. Het gaat dan niet alleen om de Shwachman-Diamond patiënt, maar ook om de verzorgers/ouders van de patiënt. Als deze behoefte duidelijk is binnen uw gezin, dan zult u samen moeten bekijken of er binnen uw gezin en uw eigen netwerk mogelijkheden zijn om zelf die zorg te verlenen aan de patiënt die nodig is. Met andere woorden: welke draagkracht er binnen het gezin is om mantelzorg toe te passen?

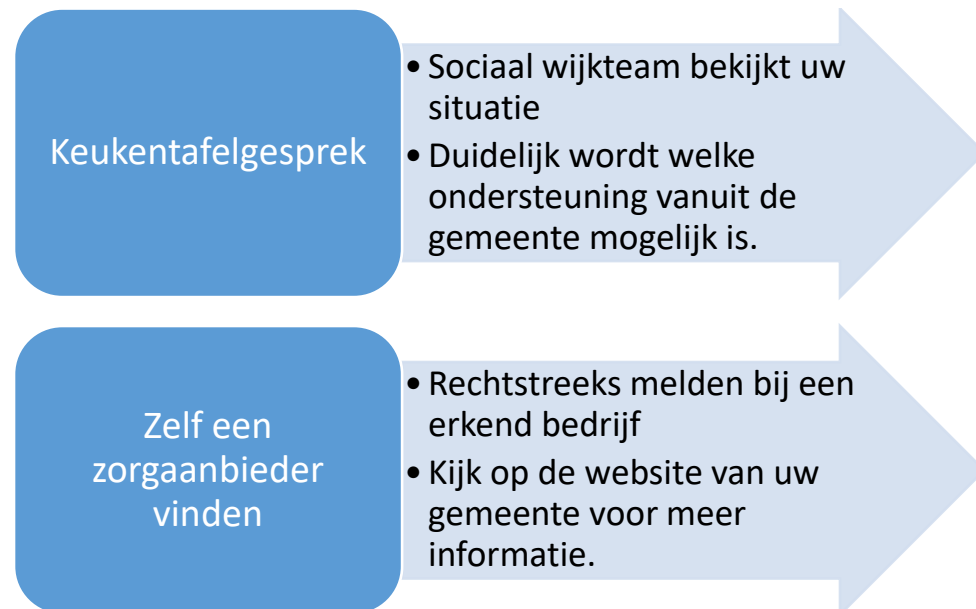
Mantelzorg

De gemeente zal erop aansturen dat iedereen die dat kan, voor zijn eigen familie en netwerk zal moeten zorgen. Voor uw gezin is het belangrijk dat u goed kunt onderbouwen wat u zelf kunt dragen als het gaat om zorg voor de patiënt en wat u echt niet kunt dragen. Wat u aan zorg en/of ondersteuning niet zelf kunt leveren heeft u nodig van de gemeente.

Passende zorg aanvragen

Als dit voor uw gezin duidelijk is, dan zijn er twee manieren om passende zorg aan te vragen:

1. De meest voorkomende manier is om een keukentafelgesprek te plannen met het Sociaal Wijkteam. Zij komen bij u thuis en bekijken uw situatie. Zij bekijken ook welke zorg u zelf kunt dragen en welke ondersteuning vanuit de gemeente mogelijk is.
2. De tweede manier is om zelf een zorgaanbieder/ondersteuner te vinden die voor u de beschikking regelt met de gemeente. Heeft u bijvoorbeeld een beschikking nodig voor een schoon en leefbaar huis, dan kunt u zich in sommige gemeentes rechtstreeks aanmelden bij een bedrijf dat erkend wordt door de gemeente om ondersteuning te bieden in het huishouden. U vindt altijd op de site van uw gemeente hoe dit binnen uw gemeente is geregeld.

Wat kan ik bespreken tijdens het keukentafelgesprek?

U kunt zich voorbereiden op het keukentafel gesprek door alvast na te denken over de 3 onderstaande punten.

De WMO heeft 3 soorten voorzieningen:

1. Woonvoorzieningen
2. vervoersvoorzieningen
3. huishoudelijke verzorging

Wmo en woonvoorzieningen

Als u vanwege de gevolgen van SDS beperkingen in uw huis ondervindt bij het normale gebruik van uw woning, dan kunt u bij de gemeente een woningaanpassing aanvragen. Het kan gaan om kleine aanpassingen, zoals een verhoogd toilet, een extra trapleuning of het leggen van rolstoeltapijt. Maar het kan ook gaan om ingrijpende verbouwingen.

Uw gemeente zal daarom eerst onderzoeken of een verhuizing naar een andere woning niet een goedkoper alternatief is. Een goed voorbeeld daarvan is een aanbouw aan uw woning. Een aanbouw kan noodzakelijk zijn als u vanwege rolstoelafhankelijkheid geen gebruik kunt maken van een traplift om op uw slaap- en badkamer te komen. In de meeste gemeenten wordt, uiteraard voor zover dat kan, in die situatie een losse woonunit geplaatst. Vaak zijn er ook aangepaste woningen beschikbaar of is er een woning die makkelijker aan te passen is dan uw eigen woning. Verhuizen kan in dat geval voorrang hebben. De gemeente geeft dan een verhuiskostenvergoeding, waarmee u de verhuizing en eventuele herinrichting kunt betalen.

Let op: zeker bij woonvoorzieningen zijn mensen geneigd om die al aan te brengen voordat de gemeente daar toestemming voor gegeven heeft. Doe dat niet. Het is maar de vraag of de door u getroffen voorziening de goedkoopste variant is. U loopt een groot risico dat de door u getroffen (kostbare) voorziening niet wordt vergoed omdat goedkopere alternatieven denkbaar waren. Soms kan dit zelfs niet meer worden vastgesteld vanwege de door u getroffen voorziening. Zo zou zelfs de hele voorzieningsaanvraag afgewezen kunnen worden.

De gemeente is niet verplicht om alle problemen op te lossen die u heeft bij het normale gebruik van uw woning. De gemeente mag verwachten dat u en uw mogelijke huisgenoten met enige ongemakken moeten zien te leven.

Aanvraag voor woningaanpassing

Als u een aanvraag voor woningaanpassing heeft ingediend bij de gemeente, zal de gemeente eerst bekijken welke woningaanpassingen noodzakelijk zijn en of deze aanpassingen tegen redelijke kosten verricht kunnen worden. De gemeente kijkt daarbij altijd eerst of u kunt verhuizen naar een woning die al is aangepast of eenvoudig is aan te passen. Als u besluit om liever zelf de voorzieningen te regelen dan dat u verhuist, dan kunt u die kosten als buitengewone lasten aftrekken voor de belasting. Als u op indicatie van de gemeente verhuist naar een aangepaste woning, dan kunt u een vergoeding krijgen voor verhuis- en herinrichtingskosten. Dit geldt overigens niet bij een verhuizing naar een AWBZ-instelling.

Wmo en vervoersvoorzieningen

Vervoersvoorzieningen zijn de meest verstrekte voorzieningen in het kader van de Wmo. Ze zijn er in alle soorten en maten en worden verstrekt zodat u zich kunt verplaatsen. Bij dit soort voorzieningen moet u bijvoorbeeld denken aan:

- een collectief systeem van aanvullend al dan niet openbaar vervoer (regio taxi)
- vergoeding van vervoer per eigen auto
- een bruikleenauto
- vervoer per taxi of rolstoeltaxi
- aanpassing van een eigen auto
- een gesloten buitenwagen
- een scootmobiel
- bijzondere fietsen
- rolstoelscooter
- speciale voorzieningen voor kinderen, zoals een duofiets

Om het vervoer mogelijk te maken moeten ook weer andere voorzieningen worden verstrekt. Zoals voorzieningen voor onderhoud en reparatie, verzekeringen, gehandicaptenparkeerkaart en parkeerplaats etc.

Lokaal vervoer

Een vervoersvoorziening geldt alleen voor lokaal vervoer. Uw gemeente moet zelf invulling geven aan het begrip lokaal vervoer. In veel gevallen wordt een grens van 15 kilometer of 5 OV-zones aangehouden. Als u ook buiten de gemeentegrenzen met aangepast vervoer wilt reizen voor bijvoorbeeld familiebezoek, theaterbezoek of sportwedstrijden, dan wordt het vervoer geregeld door Valys..

Goedkoopst bruikbare voorziening

Als u door uw handicap geen gebruik kan maken van het openbaar vervoer, dan kunt u bij de gemeente een vervoersvoorziening aanvragen. De gemeente zal dan beoordelen of de gevraagde voorziening noodzakelijk is. Er wordt steeds bekeken wat de goedkoopste bruikbare voorziening is. Als er in uw gemeente een collectief vervoersysteem is opgezet, dan bekijkt de gemeente eerst of u daar gebruik van kunt maken. Is dat niet mogelijk, dan kan er een individuele voorziening worden getroffen. Hierbij kunt u denken aan individueel taxivervoer of een bruikleenauto. Ook een combinatie van collectief en individueel vervoer is mogelijk.

De gemeente kan u ook een individuele vervoersvoorziening in bruikleen verstrekken. Het gaat hierbij om vervoermiddelen die voorzien in uw vervoersbehoeften op de korte afstand in uw directe woonomgeving. De gemeente kan u bijvoorbeeld een elektrische of handbewogen rolstoel, scootmobiel en andere buitenwagens in bruikleen verstrekken.

Persoonsgebonden budget (PGB)

Voor de aanschaf van een sportrolstoel, een aangepaste fiets of voor de aanpassing van de eigen auto kan de gemeente u een financiële tegemoetkoming of een persoonsgebonden budget verstrekken. U maakt dan geen gebruik van de standaard door de gemeente aangeboden voorziening, maar gaat zelf op zoek naar een alternatief.

Weekendvervoer

Als u in een instelling verblijft, kunt u in bijzondere gevallen recht hebben op een vervoersvoorziening voor bovenregionale contacten. Dat kan als er bij u sprake is van een dreigend sociaal isolement. Dat doet zich voor als familie of vrienden die belangrijk voor u zijn ver weg wonen. Er zal dan in kaart worden gebracht, hoe vaak de contacten in het verleden zijn onderhouden.

Of er sprake is van een dreigend sociaal isolement zal onderbouwd moeten worden met medische verklaringen (dat geldt niet voor ouders en hun minderjarige kinderen). Denkt u hierbij bijvoorbeeld aaneen verklaring van een instellingsarts. Ook zal worden nagegaan in hoeverre van degene(n) met wie u essentiële contacten onderhoudt gevraagd kan worden u te bezoeken.

Het uitgangspunt daarbij is dat ieder, u en degene met wie een essentieel contact wordt onderhouden, de helft van de bezoekfrequentie voor zijn rekening neemt. Zijn er toch niet genoeg mogelijkheden om u te bezoeken dan wordt een andere verhouding in het aantal af te leggen en te ontvangen bezoeken vastgesteld.

Rolstoelen

Als u één (of meer) rolstoel(en) nodig heeft, dan kunt u die bij de gemeente aanvragen als Wmo-voorziening. De rolstoel kan de gemeente aan u in eigendom, bruikleen of in de vorm van een PGB verstrekken. Soms zijn aanvullende voorzieningen nodig, zoals een training om u te leren hoe u gebruik kunt maken van uw (elektrische) rolstoel, voor het opladen van accu's, verzekeringen en onderhoud.

Woont u in een AWBZ-instelling? Dan krijgt u de rolstoel en eventueel ook een noodzakelijke tweede rolstoel van die instelling als AWBZ-verstrekking. Dit geldt weer niet als u bewoner bent van een gezinsvervangend tehuis of een regionale instelling voor beschermd wonen. Dan moet u voor rolstoelen weer wél bij de gemeente zijn.

Wmo en huishoudelijke verzorging

Bij huishoudelijke verzorging kan gedacht worden aan opruimen, schoonmaken, het verzorgen van planten en huisdieren, bedden opmaken en het klaarmaken van de maaltijd. Als u niet alleen woont gaat de gemeente er van uit dat de huisgenoten zogenaamde gebruikelijke zorg verlenen.

Gebruikelijke zorg

Over het algemeen wordt onder gebruikelijke zorg verstaan de zorg die kan worden verleend door de persoon of de personen met wie u samenleeft. Dit principe is gebaseerd op de achterliggende gedachte dat u samen verantwoordelijk bent voor het huishoudelijke werk. Dat betekent dat als u gewend was het huishoudelijk werk te doen en hiertoe niet meer in staat bent, anderen met wie u samenleeft verondersteld worden dit over te nemen. Dat geldt voor alle huisgenoten ouder dan 18 jaar. Van minderjarige kinderen wordt uiteraard wel een bijdrage in het huishouden verwacht. Welke bijdrage de kinderen kunnen leveren is mede afhankelijk van hun leeftijd. Hierbij wordt geen rekening gehouden of men het al dan niet wil of al dan niet gewend is te doen. In situaties dat personen uit de

leefeenheid nog nooit huishoudelijk werk hebben gedaan of dat niet kunnen, kan via een tijdelijke indicatie hulp geboden worden bij het aanleren hiervan. De taak wordt dan niet overgenomen maar via instructies gestuurd. Ook studie of werkzaamheden vormen in principe geen reden om van de gebruikelijke zorg af te zien. Dat geldt ook voor tweeverdieners. Ook zijn er in het kader van huishoudelijke zorg algemeen gebruikelijke voorzieningen waarvan u zoveel mogelijk gebruik moet maken als deze voorzieningen een oplossing voor uw probleem kunnen bieden. Denkt u hierbij aan:

- kinderopvang (crèche en overblijfmogelijkheden op school)
- voor- en naschoolse opvang
- oppascentrale
- maaltijddienst
- boodschappendienst
- hondenuitlaatdienst

Als komt vast te staan dat er geen sprake is van gebruikelijke zorg, dan moet de gemeente de omvang van de hulp bij het huishouden vaststellen. Daarvoor wordt een indicatiebureau ingeschakeld. Die stelt vast welke hulp noodzakelijk is en hoeveel uren hulp per week nodig is.

PGB

De gemeente kan de zorg verstrekken door het beschikbaar stellen van een hulp in het huishouden of in de vorm van een persoonsgebonden budget (PGB). Met een persoonsgebonden budget kunt u de huishoudelijke hulp (professionele hulp of mantelzorg) zelf betalen. Lees verderop in dit document meer over het PGB.

Verder onderzoek voor zorgondersteuning op maat

Onder welke wetgeving u valt, als het gaat om recht op ondersteuning, is afhankelijk van uw aandoening en ondersteuningsvraag. Het helpt u verder als u naast de diagnose Swachman-Diamond, ook een intelligentie-onderzoek en een persoonlijkheidsonderzoek laat doen. Zo komt direct naar voren of u nog meer recht heeft op zorgondersteuning op maat. Als u Swachman-Diamond hebt en uit een intelligentie-onderzoek blijkt dat u ook een licht verstandelijk beperking hebt, dan is voor iedereen duidelijk dat u een achterstand kunt hebben in uw ontwikkeling. Het zelfstandig kunnen omgaan met Swachman-Diamond heeft dan meer ondersteuning (zorgbehoefte) nodig dan wanneer u alleen de diagnose Swachman-Diamond hebt.

Probeer zo breed mogelijk onderzoek te laten doen voordat u het gesprek met de gemeente aangaat. De gemeente zal eerder en makkelijker in kunnen spelen op uw zorgbehoefte als er uitgebreid onderzoek is gedaan naar bijvoorbeeld intelligentie en persoonlijkheid. Meld u hiervoor eerst bij de huisarts. De huisarts zal u hiervoor doorverwijzen naar een psycholoog.

Aan het werk met een arbeidsbeperking

Sinds 1 januari 2015 geldt de Participatiewet. Met deze wet wil het kabinet onder andere bereiken dat mensen met een arbeidsbeperking die kunnen werken, sneller en makkelijker aan het werk gaan. Mensen met een arbeidsbeperking zijn mensen die door een ziekte of handicap moeite hebben met het vinden of houden van werk. En hierdoor niet het minimumloon kunnen verdienen. Of mensen die door een ziekte of handicap niet meer kunnen werken. Bent u arbeidsbeperkt door SDS? Dan kunt u bij UWV een Beoordeling arbeidsvermogen aanvragen. Zij beoordelen dan of u mogelijkheden heeft om te werken. Dit heet arbeidsvermogen.

Beoordeling arbeidsvermogen

Nadat UWV uw aanvraag Beoordeling arbeidsvermogen heeft ontvangen, krijgt u binnen een paar dagen een ontvangstbevestiging. UWV neemt uw aanvraag dan in behandeling. Bij een Beoordeling arbeidsvermogen kijkt UWV zo veel mogelijk naar het aanvraagformulier en de medische gegevens die ze van u hebben ontvangen. Ook kijken ze naar het advies van uw school of begeleidende instantie en de bijbehorende rapporten en verslagen.

U ontvangt meestal een uitnodiging voor een gesprek met UWV. Dit kan een gesprek zijn met de verzekeringsarts van UWV of met de arbeidsdeskundige van UWV. Soms krijgt u 2 gesprekken: met een verzekeringsarts van UWV en met een arbeidsdeskundige van UWV.

Wilt u uw gesprek goed voorbereiden? Lees dan onderstaande tips:

- Denk na over uw mogelijkheden. En over wat moeilijk is voor u.
- Schrijf uw vragen op en neem ze mee.
- Als u dat prettig vindt: neem iemand mee naar het gesprek.

Wat moet ik meenemen?

Naar het gesprek met de verzekeringsarts neemt u mee:

- Uw identiteitsbewijs.
- De uitnodiging van UWV.
- Eventuele medicijnen in de originele verpakking.
- Uw afsprakenkaart (als u onder behandeling bent bij een specialist).
- Verslagen van uw eigen huisarts of specialist die u in uw bezit heeft. En nog niet heeft meegestuurd met de aanvraag. De verzekeringsarts krijgt zo een completer beeld van uw situatie.

Naar het gesprek met de arbeidsdeskundige neemt u mee:

- Uw identiteitsbewijs.
- De uitnodigingsbrief van UWV.

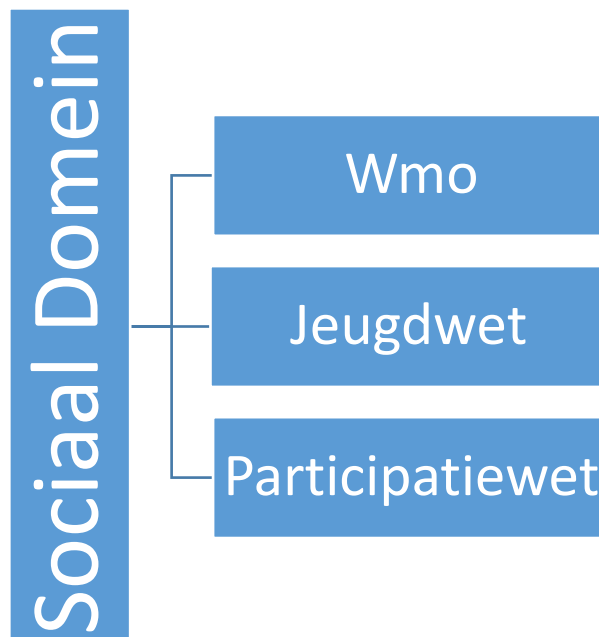
Wat is het Sociaal Domein?

Tot het Sociaal Domein hoort alles wat te maken heeft met zorg en ondersteuning van burgers met een hulpvraag. Burgers met een hulpvraag zijn bijvoorbeeld jongeren, ouderen, mensen met een beperking (fysiek of psychisch) en mensen die moeilijk aan werk kunnen komen of die werkloos zijn geworden.

Alle organisaties, diensten en voorzieningen die mensen ondersteunen, de leefbaarheid vergroten en participatie (dat is meedoen in de maatschappij) bevorderen werken binnen het Sociaal Domein.

De gemeente moet ervoor zorgen dat de taken die binnen het Sociaal Domein vallen goed worden uitgevoerd. Dit is geregeld in 3 wetten:

- de Wmo
- de Jeugdwet
- de Participatiewet

Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo)

De gemeente onderzoekt (in het 'keukentafelgesprek') of u niet op eigen kracht zelfredzaam bent en niet goed kunt meedoen in de maatschappij. Als ook uw eigen netwerk van familie en vrienden u niet kan helpen dan moet de gemeente ondersteuning bieden.

Wanneer kom ik in aanmerking voor een Wmo-voorziening?

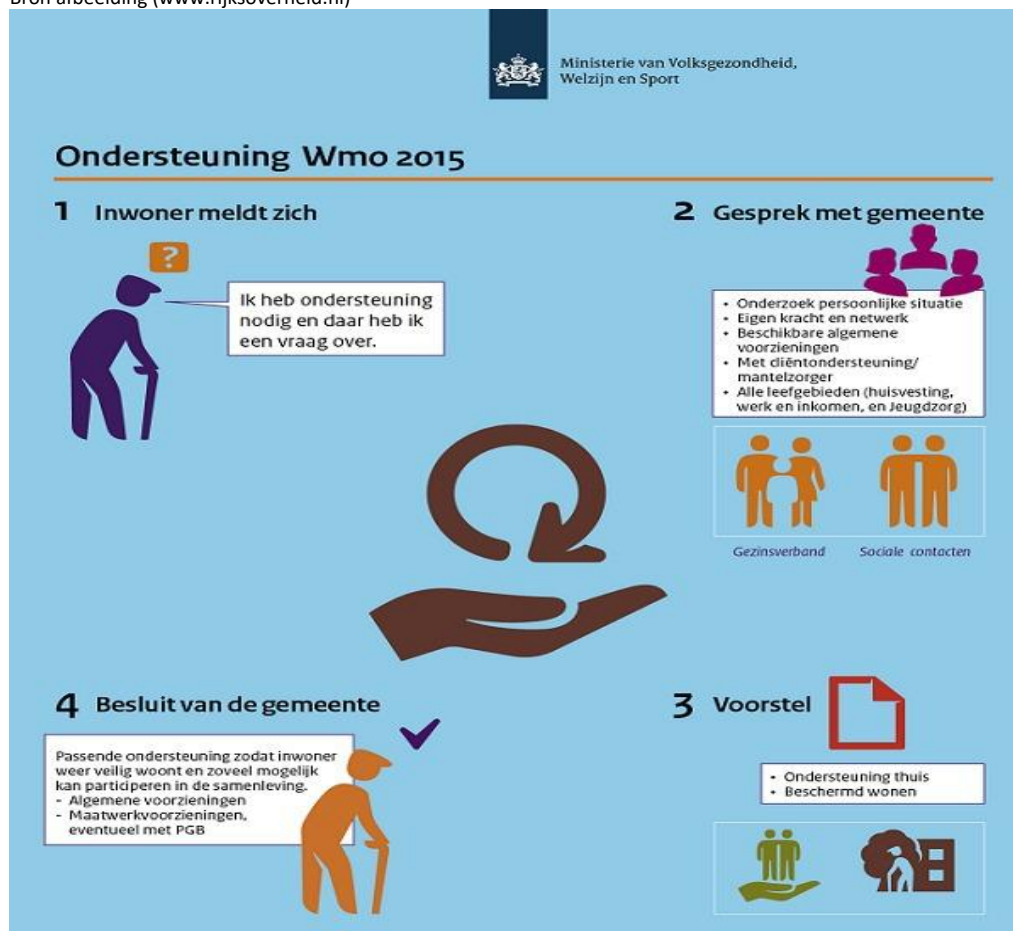
Om voor een Wmo-voorziening in aanmerking te komen, moet u rechtmatig in Nederland verblijven. Dat is het geval als u Nederlander bent.

Aanvullende voorwaarden

Daarnaast kan de gemeente, die de Wmo moet uitvoeren, nog aanvullende voorwaarden stellen. In het algemeen worden bijvoorbeeld geen Wmo-voorzieningen toegekend als:

- u niet woont in de gemeente waar u de aanvraag doet
- de voorziening voor u algemeen gebruikelijk is
- u geen aantoonbare meerkosten heeft
- er sprake is van een voorliggende voorziening
- een voorziening wordt aangevraagd waarvoor de kosten al gemaakt zijn
- de voorziening die u aanvraagt al eerder is verstrekt en de normale afschrijvingstermijn van de voorziening nog niet is verstrekt. Dit is alleen anders als de voorziening verloren is gegaan als gevolg van omstandigheden die u niet zijn toe te rekenen
- uw inkomen te hoog is.

Bron afbeelding (www.rijksoverheid.nl)

De Jeugdwet

De Jeugdwet regelt, dat als kinderen (en hun ouders) een probleem hebben, de gemeente zorgt voor zorg en ondersteuning. Het kan bijvoorbeeld gaan om een opvoedkundig probleem, een psychisch probleem of een probleem dat veroorzaakt wordt doordat het kind een beperking of chronische ziekte heeft.

Tot 18 jaar

De Jeugdwet geldt alleen voor kinderen onder de 18 jaar. Als een kind 18 jaar wordt, houdt de zorg uit de Jeugdwet op. Dan wordt bekeken of het kind verder zorg nodig heeft en of dit vanuit de Wmo, de Participatiewet, de Zorgverzekeringswet of de Wet langdurige zorg geregeld gaat worden.

Alle zorg voor een kind

In de Jeugdwet wordt vrijwel alle zorg voor een kind geregeld, zoals:

- begeleiding
- kortdurend verblijf
- verblijf in een instelling
- persoonlijke verzorging
- verpleging
- behandeling

De ondersteuning kan kort, maar ook langdurig zijn. Het uitgangspunt is altijd dat kinderen bij hun ouders kunnen blijven wonen.

Wet langdurige zorg en Zorgverzekeringswet

Alle kinderen met een beperking of een opvoedkundig probleem vallen onder de Jeugdwet. Maar er is een uitzondering voor kinderen met een ernstige verstandelijke of meervoudige beperkingen. Zij vallen onder de Wet langdurige zorg. Intensieve kindzorg valt onder de Zorgverzekeringswet.

Kinderen met een lichte verstandelijke beperking

De zorg en ondersteuning aan kinderen en jongeren tot 18 jaar met een lichte verstandelijke beperking (Ivb) en hun ouders wordt gefinancierd uit de Jeugdwet. Het gaat om extramurale begeleiding en behandeling, kortdurend verblijf, persoonlijke verzorging en vervoer dat samenhangt met begeleiding en behandeling. Ook 'zorg met verblijf', oftewel een zorgzwaartepakket LVG 1 tot en met 5, zit in de Jeugdwet.

De Participatiewet

De regering wil ervoor zorgen dat iedereen meedoet in de samenleving. Ook als het om werk gaat. Dat is het doel van de Participatiewet. De Participatiewet geldt voor mensen die nog kunnen werken.

In de Participatiewet zijn de drie wetten Wet werk- en arbeidsondersteuning jonggehandicapten (Wajong), de Wet sociale werkvoorziening (WSW) en de Wet werk en bijstand (Wwb) samengevoegd tot één wet.

De Participatiewet regelt dat:

- de gemeente mensen die een arbeidsbeperking hebben ondersteunt in de vorm van een uitkering en ondersteunt bij het vinden van werk. Het vinden van werk kan via een jobcoach, werkplekaanpassing, beschutte werkplekken of mensen die (tijdelijk) werkzoekend of anderszins geen inkomen hebben ondersteunt in de vorm van een uitkering

- de loonwaarde van de burger die ondersteuning vraagt, vastgesteld wordt. Loonwaarde is de arbeidsprestatie van een werknemer, gegeven diens eventuele arbeidsbeperkingen in een bepaalde functie op een bepaald moment.

De gemeente mag daarbij een tegenprestatie vragen voor het verstrekken van een uitkering; de tegenprestatie mag geen 'regulier' werk zijn. Ook mag de gemeente een verhuizing opleggen als ergens anders een meer passende baan is.

Wajong

Vanaf 1 januari 2015 geldt de Wajong voor mensen die door ziekte of handicap voor altijd volledig arbeidsongeschikt zijn. Zij krijgen een uitkering, die 75 % van het wettelijk minimumloon bedraagt.

Jongeren met LVB-problematiek

Voor jongeren met een lichte verstandelijke beperking kan het verkrijgen en behouden van werk een van de problemen zijn waar ze mee worstelen. Gemeenten zijn verantwoordelijk voor deze jongeren.

Wet langdurige zorg

Per 1 januari 2015 is de Wet langdurige zorg (Wlz) ingevoerd. De wet is er voor alle mensen met een beperking die blijvend zijn aangewezen op permanent toezicht of op 24-uurszorg. Kinderen en jongeren tot 18 jaar met meervoudige beperkingen of een (zeer) ernstige verstandelijke, lichamelijke of zintuiglijke beperking hebben op grond van deze wet recht op een zorgpakket dat persoonlijke verzorging, verpleging, verblijf, begeleiding en behandeling bevat. In termen van zorgzwaartepakketten (ZZP) gaat het om verstandelijk beperkte kinderen met ZZP 4 en hoger, lichamelijk beperkte kinderen met ZZP 2 of 4 en hoger en zintuiglijk beperkte kinderen met een ZZP 2 en hoger.

Wet passend onderwijs

Per 1 augustus 2014 is de Wet passend onderwijs ingegaan. Passend onderwijs heeft als doel zo veel mogelijk leerlingen op een reguliere school onderwijs te laten volgen. Zo worden ze naar verwachting beter voorbereid op een vervolgopleiding en kunnen ze beter participeren in de samenleving. Kinderen die het echt nodig hebben, kunnen nog steeds naar een speciale school. Schoolbesturen hebben een wettelijke zorgplicht: zij moeten elk kind een passende onderwijsplek bieden. Een passende onderwijsplek kan de eigen school zijn, eventueel met extra ondersteuning in de klas, een andere reguliere school in de regio of een school in het speciaal onderwijs.

Wet gelijke behandeling

Het uitgangspunt van de Nederlandse regering is dat mensen met een chronische ziekte of handicap volwaardig moeten kunnen participeren in de samenleving. Dit is geregeld in de 'Wet gelijke behandeling op grond van handicap of chronische ziekte' (WGBH/CZ) die in 2003 in werking trad. Onder participatie wordt verstaan: 'het vervullen van sociale en maatschappelijke rollen, al dan niet met ondersteuning, op een voor de persoon zelf zinvolle manier' (Speet, 2005). Er zijn verschillende participatiegebieden te onderscheiden, zoals wonen, onderwijs, arbeid, functioneren in sociale relaties, vrije tijd.

Tegemoetkoming in de meerkosten

Als u chronisch ziek of gehandicapt bent, dan maakt u mogelijk meer kosten dan iemand die gezond is. Gemeenten kunnen een tegemoetkoming geven aan personen met een beperking of chronische psychische of psychosociale problemen en die daarmee verband houdende aannemelijke meerkosten hebben. De tegemoetkoming in de meerkosten heeft tot doel om mensen die meerkosten hebben in verband met hun beperking of chronisch probleem financieel te ondersteunen, waardoor zij zich kunnen handhaven in de samenleving. Er bestaat geen verplichting tot het verstrekken van een tegemoetkoming in de meerkosten. Het is aan de gemeente om te bepalen of en zo ja, in welke gevallen en in welke mate burgers recht hebben op een financiële tegemoetkoming.

Het Persoonsgebonden budget

Het persoonsgebonden budget (pgb) is een subsidie (budget) van de overheid waarmee mensen zelf de zorg kunnen inkopen die zij nodig hebben. Denk hierbij aan intensieve zorg, begeleiding, persoonlijke verzorging, persoonlijke verpleging, hulpmiddelen en voorzieningen. Daar komt bij dat iemand met een pgb principe vrij is om zelf zijn/haar zorgverleners te selecteren en in te huren.

In principe kan iedereen die vanwege zijn beperking, aandoening of stoornis meer dan gebruikelijke zorg, hulp of begeleiding nodig heeft, gebruik maken van een persoonsgebonden budget. Het gaat dan bijvoorbeeld om kwetsbare ouderen, chronisch zieken, mensen met een lichamelijke, verstandelijke of zintuiglijke beperking. Ook jongeren met een aandoening, stoornis, beperking of psychisch probleem komen in aanmerking voor een pgb. Het inkomen of vermogen is niet van belang of iemand wel of niet in aanmerking komt voor een pgb. De financiële situatie heeft wel invloed op de hoogte van de eigen bijdrage die in de meeste gevallen betaald moet worden.

Zorg in natura

Een alternatief voor het persoonsgebonden budget is zorg in natura. Met een persoonsgebonden budget bepaalt u zelf welke zorgverleners u gaan ondersteunen en hoe u de zorg precies ontvangt. Met uw persoonlijke budget gaat u dus zelf zorgverleners contracteren, betalen en de bijbehorende administratie bijhouden. Verder moet u verantwoording afleggen aan het zorgkantoor.

Zorg in natura is de hulp die door zorginstellingen wordt geleverd, bijvoorbeeld thuiszorgorganisaties. De zorgaanbieder die u de zorg levert, bepaalt welke zorg u krijgt en hoe u de zorg krijgt. De zorgaanbieder levert zorg en organiseert voor u de administratie. U kunt met de zorgaanbieder duidelijke afspraken maken over de manier waarop u zorg krijgt. Vaak is daarin veel mogelijk.

Voorwaarden

- Er wordt in een budgetplan beschreven welke zorg u inkoopt bij welke zorgverleners.
- Er wordt een contract afgesloten met deze zorgverleners. Bij iedere zorgcontract hoort ook een beschrijving van de zorg die wordt verleend. De Sociale Verzekeringsbank (SVB) keurt het pgb-contract goed.
- Behandelingen worden niet betaald uit het pgb.
- Soms is het verplicht dat iemand het pgb voor u beheert.

Eigen bijdrage

Voor een pgb voor de Wlz, Wmo of Jeugdwet moet vaak een eigen bijdrage betaald worden.

Bronnen

- Ministerie van SZW (2014). Invoeringswet Participatiewet . Den Haag, Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid.
- Ministerie van VWS (2014). Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 . Den Haag, Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport.
- Ministerie van VWS (2014). Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 memorie van toelichting . Den Haag, Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport.
- Ministerie van VWS (2005). Zorgverzekeringswet. Den Haag, Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport.
- Ministerie van VWS en ministerie van Ven J (2014). Jeugdwet wettekst . Den Haag, Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport en ministerie van Veiligheid en Justitie.
- Ministerie van VWS en ministerie van Ven J (2013). Nader rapport Jeugdwet. Den Haag, Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport en ministerie van Veiligheid en Justitie.
- Ministerie van VWS en ministerie van Ven J (2013). Jeugdwet memorie van toelichting. Den Haag, Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport en ministerie van Veiligheid en Justitie.